

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cienădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucoresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 12 Iulie st. v.

(I.M.) Dl Dr. Vasile Lucaciu, al cărui proces politic a ținut în o viață agitațiune spiriteiului român și maghiar nu numai din ținutul Sătmăru-lui, ci din întreaga noastră patrie, prin sentința dela 9 Iulie a. c. a fost achitat. Și cu această ocaziune ne-am putut convinge de încarnatul șovinism maghiar. Și cu această ocaziune, nu numai noi ca publicști, ci și cel din urmă țeran român a venit la convingerea, că îndelunga noastră răbdare neliniștește în un mod de ne mai cugetat spiritul șovinistic al multor frunțași maghiari.

Sunt remarcabile cuvintele dlui presidente Vajai Károly: „Cavale-reasca națiune maghiară, într'un moment nefericit, a acordat Românilor drepturi atât de înalte ca cele din 1868”.

Care va să dică, Maghiarilor le pare astăzi rău, că la anul 1868 prin artichul de lege 44 li-s'a acordat cetățenilor nemaghiari din acest stat dreptul, de a pute vorbi înaintea diregătorilor în limba maternă. Frunțași maghiari merg cu cutezarea-le atât de departe, încât provoacă pe acusat sau pe martorii acestuia ca să vorbească numai în limba maghiară, cât timp se află înaintea legii.

Nu trebuie prin urmare să ne cuprindă nici o mirare, dacă, după-cum ne-a încunoscintat firul telegrafic, se află oameni, și încă oameni tineri, care se se exprime publice în auzul lumii: „Toți popii valachiar trebui spânzurați!” Aceasta este educațiunea familiară, aceasta este educațiunea politică aproape a tuturor păturilor societății maghiare. Să fie spânzurați popii Valachilor.

Nu este aceasta o agitare? Nu este aceasta o provocare fațișe? Nu este aceasta o neîmpăcată ură contra preoții române, care străbate prin secolii și asemenea unui vulcan își aruncă lava (*az oláh popák ne afurisdáljanak*) asupra întregii națiuni române. Dacă un tiner român, — chiar de pe băncile școalei, — se pronunță în forma și chipul fiului presidentului dela tribunalul din Sătmăru, de sigur întreagă presa maghiară ar fi dat alarmă; procurorul ar fi pășit la mijloc și în cele din urmă ne treziam cu un alt proces politic. ! !

Domnul Dr. Vasile Lucaciu expune aderenților partidului național din părțile marmatiene hotărârile conferenței dela Sibiu; expunând în un mod mai presus de ori-ce îndoeală adevărat sinistra poziție politică, în care se află poporul românesc, și îndată se află

nisece oameni de căpătuit, care fac larmă și care trag pe unul dintre conducătorii poporului din părțile Sătmăru-lui înaintea tribunalului. Tribunalul, pe basa fasionării martorilor de amândouă părțile, l-a aflat cu totul nevinovat.

Domnul Dr. Vasile Lucaciu este așadar achitat.

Am vădut în ce mod s'a pronunțat asupra achitării domnului Lucaciu presa patriotică. Am vădut din ce punct de vedere a proces dinsa întru apreiarea acestei achitării. Multă larmă a făcut din cauza achitării. Multă mai cu seamă întru arătarea independenței judecătorilor.

Din capul locului sîntem și noi pentru independența judecătorilor. Dar tot în acel timp nu putem să nu punem înaintea patrioțelor și rezoluta și bărbăteasca purtare a martorilor domnului Dr. Vasile Lucaciu. Precât de independenți au fost judecătorii, pe atât de independenți s'au arătat și martorii.

Tribunalul și-a făcut datoria în deplină conșciențiositate. Chiar din aceste motive nu putem afla de fondate pările diarelor maghiare și maghiaroane, când vin și susțin fără leac de genare, că Dr. Lucaciu fiind achitat, ni-s'a documentat nouă Românilor liberalitatea, — pe care noi o vom numi grație, — cu care se poartă Maghiarul față cu naționalitățile.

Una din două. Sau acusatul a fost vrednic de osândă pe care o prețindea procurorul, sau nu a fost. Dacă vrednic a fost de osândă, și prelîngă toate aceste a fost achitat, atunci nu are loc liberalitatea, nu mai cu seamă grația. Pentru-că în atare ca înce-tează independența judecătorilor. În atare cas tribunalul nu a fost la culmea chie-mării sale. Diaristica maghiară are atunci cu un titlu mai mult de a lovi în membrii tribunalului din Sătmăru.

Dacă acusatul nu a fost vrednic de osândă, ear' aceasta pe basa fasionării martorilor, atunci cu atât mai mult trebuie să înceteze liberalitatea maghiară, cu cât ne-am convins nu numai din raportul diarului nostru, ci din contră din raporturile diarelor maghiare, cu câtă scrupulositate s'a cercetat întreagă afacerea dlui Dr. Lucaciu. Chiar tribunalul a trebuit să se convingă despre nevinovăția dlui Dr. Lucaciu. Ear' în fața nevinovăției trebuie să înceteze „liberalitatea”. Aici vorbesce adevărul. Neadevărul și intriga trebuie să amuțească. Pronunțamentul de achitare nimicesce liberalitatea.

Acusatul a fost achitat, pentru-că nici umbră de adevăr nu s'a putut con-

stata în acusa susținută din partea procurorului; nici umbră de adevăr nu s'a cuprins în uricioasa arătare a lui Pap Zsiga și consoții. Convingerea noastră este, că dacă se constata numai atîta adevăr în dișele dlui Dr. Lucaciu, cât este negru sub unghie, astăzi nu ar vorbi diaristica maghiară despre liberalitate, ci ar fi alarmat lumea, cum din nou s'a pus mîna pe unul dintre cei mai rîi patrioți și mai periculoși agitatori.

Acusatul a fost achitat, pentru-că nu a fost vrednic de pedeapsă. Nu a fost vrednic nici de a fi deținut șese săptămîni în închisoare. Ear' despre omul, care odată a suferit fără a fi vinovat, nu trebuie să se vorbească cu atîta îndurare despre liberalitate. Despre liberalitate se putea vorbi pe timpul, când acusatul era tras în închisoare, nu astăzi, când se constatează nevinovăția lui. Acum sînt doi ani trebuia să pășească la mijloc presa maghiară cu liberalitatea ei, nu astăzi, când a învins adevărul. Acum sînt doi ani trebuia ca să se pună capăt procesului intentat domnului Dr. Lucaciu, deoarece-ce tuturor alegătorilor prezenți le erau proaspete în memorie cuvintele rostite de domnia-sa în adunarea ținută în Tăuții-de-sus.

Pentru-ce nu s'a pus capăt acestui proces încă atunci? Pentru-ce mai cu seamă acusatul pe timpul închisorii d-sale era oprit de a comunica cu intinții sei prieteni și chiar și cu soția sa ! ?

Când le aducem aceste la cunoșcintă diaristice maghiare, pretindem totodată, ca se nu mai vorbească despre — liberalitate.

Dar' să așteptăm rezultatul apela-țiunii dlui procuror.

Lumină poporului...

I.

(..) Nu întrebați, cine scrie acesti articoli, al căror scop este: să indice un mijloc nou pentru luminarea neamului nostru; sau mai bine, să arete chipul, în care s'ar pute realiza o rodnică și fericită activitate în serviciul acestei intențiuni prin mijloace vechi, dar' altfel folosite.

Siguranta acestor șire 'mi-o dă convingerea, că alt plan mai bun cu greu se va pute alcătui.

Planul însuși este mare, și totuși nu cere dela nimeni jertfe mari.

De aceea rog pe cetitorii români să-l cetească, punând la o parte toată dosa de scepticism ce o vor fi avînd poate, gîndind, că dacă ei înșiși n'ar fi aplicați să-l încerce,

să vadă cel puțin unde, cum și întrucît ar pute ajuta pe alții la realizarea lui.

Căci pot dice și aceasta, că el va fi realizat, și mai pot adauge, că el va fi, prelîngă alte, și o probă nouă, că este ori ba și la noi cuvenitul interes pentru acest fel de idei mari.

La alții este !

Și astfel ajung la cestiune.

Ideile ce le voui desvolta nu sînt adevă o creațiune deplin originală. Forma lor ultimă 'mi-a mijlocit-o cunoșcintă unei broșuri germane și a întocmirii unei societăți propuse în broșura aceea.

Așa voui analiza mai întîiu broșura, apoi statutele societății, voui da un răspuns la cestiunea: ce să facem noi, și voui discuta șansele unei întreprinderi similă, nu egale, copiate.

Cartea este scrisă de Dr. Enric Fränkel, titlul ei este tradus: Un drum nou pentru înălțarea morală și intelectuală a poporului, o problemă, care pentru noi de bună-seamă este și mai arătoare, decât pentru poporul german. Tăria caracterului și luminarea minții trebuesc să se unească dacă e vorba să existe libertate politică în măsură mare și fără să nimicesci o națiune. Vorbele aceste ale lui Fr. Gentz sînt motto al broșurii.

Ne-am înțeles.

Fränkel judecă apoi așa.

Scopul activității noastre, esența mișcării culturale nu poate fi decât aceasta: un număr cât se poate mai mare de oameni să fie oameni buni și cuminți și să trăească așa. Timpul, în care trebuințele intelectuale ale poporului erau mărginite, a trecut. Este bine ca ideile timpului să picure în popor, dar' ele să-i fie propoveduite întregi și nefalsificate. Să nu uităm vorba lui Mirabeau: „Băgați de seamă; voi, care vouiți să țineți poporul în prostie, sînteți mai amenințați; nu vedeți voi, ce ușor faci dintr'un animal nepriceput un animal stăpîtor?” Și în adevăr, lumea se și ocupă de popor. Eu discut o cestiune a educațiunii lui. Lipsa de educațiune este o primejdie.

Un mijloc au fost și sînt prelegerile publice. Autorul încă a ținut multe prelegeri în toată Germania, dar' s'a convins, că rezultatele au fost mici, după-cum sînt și la noi. Cei dela țeară nu iau parte la ele, și în orașe vin mai ales cei-ce n'au lipsă de ele, căci avînd dorul culturii în ei, pot face și singuri ispravă bună, cetind, cercetînd un teatru ș. a. Cei care nu mai cetesc nimic ori cetesc prea puțin după-ce au ieșit din școală, nu vin. Și prelegerile aceste sînt mai mult pentru ei.

Poporul, massa, lipsesce. Dar' să admitem, că ar pute fi de față la prelegerile aceste. Cuvîntul nu îndeamnă la gîndire decât pe cel-ce pricepe momentan. Acestia nu ar fi mulți. Cei care n'au priceput, nu pot ruga pe orator să mai spună odată ce n'au înțe-

les și deci nu pot urmări șirul ideilor lui. Dar' când aceste sînt scrise, el poate ceti și receti până înțelege, că e negru pe alb, și nu zboară ca vorba. Prelegerile ținute cu meserie și lucrători au dovedit, că e real neajunsul acesta; numărul cetitorilor a scăzut cu timpul.

Dar' și potta pentru cetire e trează în popor. Ce cetesce el? El cetesce foi de cuprins scandalos; scirile sensaționale, locale; romane pline de grozăvii. Educația pretinde o concentrare a judecății asupra obiectelor ce te ocupă, diarele de soiul acesta 'ți-o împrăscie în cazul cel mai bun. Mai cetesce materiale de colportagiu, de același caracter.

Sînt și biblioteci populare, dar' puține, și folosite și aceste mai mult de clasele mai inteligente. Bibliotecilor și cabinetelor de lectură li-s'a mai făcut și obiecțiunea, că nu-s întocmiri igienice. Un bacteriolog crede, că microbii boalelor se propagă ușor, lipindu-se de foi prin udul lor cu degetul, așa e spre pildă la ofiță și diferită. O carte, dată pentru distracție unui bolnav, poate trece astfel boala și în alte familii. Dar' această presupunere va trebui să fie și dovedită prin cercetări mai întinse. Dovedit și natural este, că aceste cărți le ții puțin la tine, și astfel repețirea materialelor ce te interesează 'ți-e imposibilă; ai cartea, cauți când vrei prin ea. În sfîrșit nici bibliotecile nu sînt totdeauna provădute cu scrieri de omenie.

Aici să ne ajutăm.

Literatura rea poporală o poți combate cu succes numai dacă îi procuri poporului cărți tot așa de ușor și de ieftin, și 'i-le impui oare-cum ca și colportorii. Reclam și Meyer din Lipsa, Hendel din Halle, încă n'au pătruns în popor. Deci este o necesitate să întemeiem un institut, o reuniune al cărei problemă să fie: a centralisa colportagiul în mările sale și a face astfel dintr'un mijloc pentru lăpirea rului un mijloc pentru lăfirea binelui și înțelepciunii. Kleist, Hebel, Auerbach, Zschokke, Hauff, Freytag, Björnson, Bret Harte și alții ar fi autorii buni pentru editat. Edițiile să fie de sute de mii, prin aceasta se ieftinise; să fie bine și mare tipărite, să nu vatăme ochii. Reuniunea le va împrăscia în masse prin toate mijloacele, punîndu-se în relație cu toți oamenii, cu societăți, reuniuni, funcționari etc. După-ce va fi câștigat mulțimea pentru această întreprindere prin scrieri frumoase, să înceapă cu de cele folositoare, instructive despre educație, economia casei și a câmpului, sciințele naturale, drepturi și datorii.

Precum vedem, societatea aceasta voesece să cuprindă tot poporul german, precum cuprinde sistemul nervos tot trupul; vrea să se întindă preste toată Germania, toată Austria germană și toată Elveția germană; vrea să o întălnesci pretutindenea; vrea să clădească o punte între clasele culte și inculte, apropiindu-le pe aceste de cele dintîiu; vrea să facă

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Literatură poporală.

Novac și diina.

Sub cer roșu răsărit
Este-un măr mare 'nflorit,
Cu virful până la ceriu,
Cu poalele jos pe mări.
Cine 'n măr că îmi ședea?
Ședea diina Măgdălină,
Într'un pat mare 'nceiat,
Cu stilpeții toți de fag
Și cu scînduri tot de brad.
Lucru mare ce lucra?
C'un fir d'aur îngrădia,
Îngrădia și tot gîndia,
Cum s'ar pute mărita.
Deodată mării veni
Ceva 'n gînd și ea grăi:
„Mere, mere, frate mere,
„Ean ridică-ți poalele,
„Lături cu virfurile,
„Să-mi ved eu marginile;
„Că scii, frate, sau nu scii,
„Că decînd tu ai crescut,
„Margini nu 'mi-am mai vădut,
„Că dacă m'oiu mânia,
„Frumușel eu te-oiu săpa
„Și pe tin' te-oiu răsturna.”
Dar' mărul îi răspundea:

„Mare-o, mare-o, soră mare,
„Ce te ții tu așa mare
„Și vorbești așa de tare?
„Că nu este voea ta
„Și nu este voea mea,
„Ci e voea altuia.
„Că dacă D-șeu vrea,
„Valurile 'ți-or seca
„Și mică vei rămîne,
„De m'a prinde mila ta!”
Marea dacă aușia,
Tare se mai mânia,
Tulburoasă că venia,
Pe la măr se abătea,
Frumușel că îl săpa
Și bine îl răsturna.
Patul pe apă pleca,
Diina 'ncepea a țipa
Și cu glas mare striga:
„Care 'n lume s'a afla,
„Ca din apă să mă scoată,
„Lui 'i-oi da viața-mi toată.”
Nime 'n lume nu s'affa,
Decât mic cioban: Mircea;
Mic cioban
De nouă ani,
Cu clăbăți
Creți
De țap
În cap.
Diina cum îl mai vedea,
Cu glas tare îi dicea:
— „Vino, Mirceo, vină dragă,
„Și din apă tu mă scoate,

„De mă scoate
„Dela moarte,
„Că-ți voui fi soție
„Până voui fi vie.”
Dar' Mircea cum aușia,
Fuga 'napoi că el da
Și 'napoi nu se uita,
Că el tare se temea.
Dacă diina că-l vedea,
Și mai tare ea striga:
„Cine 'n lume s'a afla,
„Din apă ca să mă scoată,
„Nevasta lui eu voui fi
„Păn' ce 'n lume voui trăi.”
Nime 'n lume n'aușia,
Făr' bîtrînul de Novac
Din munți de stejar și fag.
El glasul că-l aușia,
Sulița 'n mână lua,
Săbioara apuca,
Învîluită
Trîmbuită,
Foarte bine pregătită!
În buzunar o băga
Și prin codru el pleca.
Nici prea mult el nu umbla,
La mare se cobora.
Dina dacă îl vedea,
Așa din gură-i dicea:
„Vino taică, vino dragă,
„Și din apă tu mă scoate,
„De mă scoate dela moarte,
„Că 'ți-oi fi soție
„Până voui fi vie!”

Novac dacă el vedea,
Măna 'n buzunar băga,
Săbioara o scotia,
De genunchie că îi da,
De trei stîngini se lungia,
De trei coți că se lăția
Și pe mare 'mi-o lăsa,
În loc de punte-o puneă,
Tocma 'n pat o răzima
Și pe sabie pleca
Păn' de pat s'apropia,
Sulița își întindea,
De ea diina se prindea,
Novac că se opintia,
Tocma 'n fermuri o svîrlia
Și așa că 'mi-o scăpa.
Dacă diina îmi scăpa,
Așa de rău ea căuta,
Ear' Novac așa-i dicea:
„Ei, tu diină, mîndră diină,
„Nu vei fi așa păgîna,
„De te ciți așa de rău,
„Că n'a fi pe gîndul tău;
„Că nu te iau nevastea,
„Ci te iau eu noroarea
„După ficiorul meu Gruia,
„Care-i 'nalt și subțirel,
„Par' că-i tras printr'un inel!”
Când diina că aușia,
Deodată se scutura,
Păru 'n cap îi gălbînă,
Ca de aur se făcea,
Și cu Novac ea pleca,
Sus la munte se suia,

La cerdac că ajungea,
Mare nuntă ridica. . .
Unde Due îmi pleca
Pentru de a-i cununa?
În oraș în Țarigrad.
Dacă-acolo ajungea,
Diina așa îi dicea:
„Dragă taică, taic' Novace,
„Noi mai bine să nu mergem
„În oraș în Țarigrad,
„Că-acolo e un Arab,
„Cu solți negri după cap;
„Buzele-s ca clișele,
„În dinți ca lopețile,
„Măsele ca rîșnițele,
„În unghii ca secerile.
„Dac' Arabu 'ne-o vedē,
„Pe voi toți vē va tăia,
„De 'mi-o rupe inima!
„Că s'a mai laut odată
„După mine să mă prindă,
„Dar' eu bine am scăpat
„În cel măr mare rotat,
„Și de-atunci nu m'a aflat.” —
Novac dacă aușia,
Cătră Gruia-așa dicea:
„Ei, tu Gruio, puil neichi,
„Ia-mi-ți albă rochioară
„Și te fă o govioară.”
„Sub cea albă rochioară

*) govie-miresă.

din lumină o bunătațe a tuturor, nu numai a celor-ce au mijloacele materiale să 'și-o procure prin studiu; vrea să nobiliteze spiritul și inima poporului, dându-i astfel un mijloc grandios pentru trăinicia vieții lui.

„Nix Daitisch!“

Sub acest titlu mai publică „Kreuzzeitung“ în numărul său dela 17 Iulie n. un articol, pe care îl reproducem aici în extras:

Guvernul din Pesta de sigur prin maghiarizare pe terenul limbistic a dobândit cel mai strălucit rezultat în calea de a ajunge la un stat național. Partea negativă a aceluia în ce privește înapoierea și extirparea limbii germane se cunoaște cât colea.

Deja înainte de asta cu zece ani, ministrul de culte Trefort a accentuat drept o faptă patriotică, că 'i-a fost succedat desființa școalele populare-germane din Pesta (unde și astăzi cam o terțialitate a populației e germană). De atunci încoace s'au mai maghiarizat sute de școale de acele, precum și școale slave și românesce. În Bănat, unde o di întreagă poți călători tot prin sate germane, băieții de țeran sunt învețatori (?) în limba lor maternă decât învețatori maghiari, care de-abia au învețat a ceti și scrie nemțește în seminariile lor. Gimnaziile germane, afară de acele ale Sasilor din Ardeal, care în loc să fie drese, au fost stricate prin un plan de învețământ maghiar, sunt toate desființate, tot așa și academia de drepturi din Sibiu. Același lucru s'a făcut și cu școalele române și slave, care nu erau confesionale, excepțiune făcându-se în Croația. Și cu toate aceste există în deplină vigoare legea, că statul are pe seama tuturor naționalităților, unde ele sunt în majoritate, să înființeze școale, ear' nu să le desființeze și pe acele, pe care le-au avut!

În cele de pe urmă desbateri parlamentare a declarat ministrul de instrucție, că regresul limbii germane e extraordinar chiar și la populațiunea din orașe. În școalele medii limba germană întru atât se negliiază, că prestațiunile nu sunt suficiente nici pentru cele mai mici recerinte ale examenului de oficer. Și lipsa de puteri didactice germane e atât de mare, că acele vor trebui recrutate din străinătate.

Acest regres al limbii germane are o importanță culturală și politică. El se face pe contul culturii păturilor mai înalte ale societății maghiare, române și slave, împiedecă comunicarea lor comună și se pune și în calea raportului de cameraderie al oficerilor și al deosebitelor naționalități. Isolarea aceasta are totodată drept consecuență și o potențare a contrastelor naționale în populațiune și în armată. În armată a ieșit prin anii 70 atât de mult la iveală, că oficerul de honveđi nu voia să privească de camarad al seu pe oficerul austriac.

Limba maghiară nu e o limbă cultă. Ea nu se poate măsura cu celelalte limbi, față cu care stă izolată. Idiomul român, precum și cel slav, se desvolaltă în mod uimitor și au un razim în idiomurile surori, care 'și-au ajuns deja clasicitatea. Cu toate-că e o limbă bastardă, afară de cea turcească, amestecată încă cu limba latină, germană și spaniolă, limba ma-

ghiară, după părerea noastră, nu poate conta la o importanță culturală mai mare, nici chiar între hotarele Ungariei. Limba cea cultă era aici latineasca, care numai în anii patru-deci a fost scoasă decât limba maghiară din dietă și din oficii. Apoi limba germană, din a cărei știință și poezie 'și-a scos nutremânt vieța intelectuală a Ungariei și care a și exerciat o înfrurire însemnată asupra literaturii maghiare. Limba germană a fost și este încă și acum limba cercurilor culte ale tuturor naționalităților din Ungaria. Purtătorul limbii maghiare a fost mai ales numai țeranul și nobilimea dela țeară și comitatensă până pe la anii patru-deci ai secolului nostru. Până atunci în păturile sociale mai înalte de-abia se vorbea câte un cuvânt unguresc, mai mult pentru trebuințele casei. Ba chiar și pe la începutul anilor șeptedecei, damele distinse numai puțină cunoscintă aveau de literatură maghiară și nici nu le prea convenia lectura cărților maghiare mai noue. Era un lucru prea monoton, de a mai căuta prin indixe nou-formatele cuvinte ale publicistilor. Căci limba maghiară a avut și are încă trebuință de o asemenea înăvuiere.

Marele Maghiar Stefan Széchenyi 'și-a scris diarele încă în limba germană și franceză. Wesselényi și Kosuth, conducătorii principali ai revoluțiunii maghiare, erau mai ales aceia, care cu un anumit terorism au introdus limba maghiară în cercurile mai înalte și nu voiau să scie decât de patriotism maghiar.

De o adevărată omorire însă a adevăratei vieți intelectuale a celorlalte naționalități prin idiomul maghiar nici vorbă nu poate să fie. Înzadar se neagă literatura indigenă a Sasilor din Ardeal, o literatură ce 'și-a câștigat importanță încât privește știința și poezia, literatura aceluia popor, care trăiesce în patria lui ungurească aproape tot atât de demult ca și Sécuii. Înzadar se neagă prestațiunile istoricului Majlath, ale poezilor Lenau și Beck! Nu se poate deloc tăgădui, că Kisfaludy, Vörösmarty și Petöfi nu au putut cânta patria ungurească, figurile și spiritul ce o stăpânește, cu mai multă credință și cu mai mult foc ca Germano-Ungurii. Și de altă parte la Kisfaludy și la Vörösmarty se vede cât colea influența puternică a lui Schiller, ceea-ce o admit chiar și Maghiarii neaoși. Dar' și poezia populară indigenă a Slavilor și a Românilor din Ungaria poate emula cu cea maghiară și e tot atât de îndreptățită la numirea de patriotică. Vieța intelectuală națională a acestor naționalități nu o va pute înăduși maghiarismul. Ea s'a înălțat tocmă prin forța, cu care acesta s'a validat, s'a desfășurat însă cu vehementă lupta, din cauză că Maghiarii în patria comună ungurească drept o proprietate a lor și formează asupra ei prerogative și predominanține. Noi nu credem că va învinge maghiarismul, care succesele de până acum 'și-le poate mulțumi numai rezervei ce o a avut față cu el regimul împărătesc. Parlamentarismul desfrănat din Pesta, ale cărui efecte revoluționare în țeară sunt incontestabile, a putut prelungea aceasta să excedeze într'un mod, cum regimul împărătesc

cu anevioe ar fi suferit să se întâmple în consiliul imperial din Viena ori în dietele din Cislaitania. Presa maghiară s'a lăudat mereu, că după cea engleză ea este cea mai liberă și mai bună presă politică, — întocmai cum tot ea compărează de obicei și constituția maghiară numai ca cea engleză. Un lucru însă nu mai poate presta această presă excelentă, care 'și-a dovedit deja foarte adese-ori libertatea ei în ce privește înjosirea Austriei și a Germaniei. Ea nu mai poate astupa gura presei celorlalte naționalități, în special a diarelor române și slave, și cu atât mai puțin poate împedeca, ca ilustrarea ce o fac aceste adevărate stări de lucruri din Ungaria să treacă hotarele acesteia. Presa croată-sârbească și slovacă își află calea spre Moravia și Boemia; și Români au pentru gravaminele lor, afară de excelent redigată „Tribună“ din Sibiu, încă și organe proprii germane, care stau alături cu puțințele foi germane independente din Ungaria. Astfel boarea, cu care presa jidano-maghiară din Pesta se încearcă a acoperi cele mai murdare lucruri, se desface adese-ori în mod cam neplăcut prin nisea rađe de lumină drastică, care arată realitatea în toată golătatea ei.

Noi credem deci, că atât pentru Ungaria, cât și pentru Cislaitania, organizațiunea statului numai pe o naționalitate politică se poate întemeia, și în cadrul acesteia deosebitele rase trebuie să fie egalindreptățite.

Ce privește însă vieța culturală a Ungariei, un distins membru al casei magnaților din Pesta, episcopul Schlauch, confirmă vederile noastre, și termină cu cuvintele lui:

„Când e vorba de cultură ungurească, asta nu poate însemna altceva, decât că națiunea maghiară își însușește cultura europeană generală și dă prelungea aceasta expresiune tipului naționalității politice. Această cultură reclamă o mare cultivare a spiritului și o înaltă conștiință morală. Durerer însă, în Ungaria domnesce pe terenul științific superficialitate, pe terenul moral un mare regres“.

Astfel prelatul în casa magnaților din Ungaria. Mai lămurit nici că li-se poate spune adevărul purtătorilor maghiari ai „Nix daitisch“-ului. Atât ei, cât și patronii lor, merg în fruntea crucii în contra culturii germane, adevărat pentru Austria în contra culturii europene. Căci acolo numai cultura germană e europeană. Acești purtători se mișcă într'aceste pe terenul superficialității științifice și pe al regresului moral . . .

Răspunsul lui Boulanger la actul de acuză.

Abia firul telegrafic a trimis la Londra acuză procurorului general în afacerea Boulanger, și deja se cunoaște răspunsul generalului la acuzațiunile ce 'i-se aduc, răspuns publicat în „Figaro“ de corespondentul acestui diar la Londra.

„Sunt învinovățit“, ăce generalul, „pentru crima de atentat contra siguranței statului. Nu înțeleg aceasta. Statul, omărturisece, nu a părut bolnav. Am cređut, cred încă și voi crede totdeauna, că are nevoie de o altă constituțiune. Este ciudat să mă acuze, că am voit să atentez contra siguranței unui stat, pe mine, care îi doresc cu mai multă ardoare decât ori-cine siguranță, dar' o siguranță adevărată.“

„Se vorbește de încercări pentru a corupe pe militari. Desfid pe înalta curte să prezente alegătorilor fie pe un oficer, fie pe un soldat, pe care eu să mă fi încercat a-l corupe. Cunoșc prea bine armata, pentru-ca să mă fi încercat a o corupe.“

„Sunt învinovățit pentru crima de complot. 'Mi-s'au oferit scaune electorale, le-am primit. 'Mi-am spus cu glas tare aspirațiunile mele, 'mi-s'a răspuns: „Sunt și ale noastre“. Am fost reconduc la gara de Lyon, aclamat la trecerea în revistă dela Langchamp. Ca ori-ce bun Francez, am dorit înlocuirea lui Grévy cu un alt președinte, care să nu înlesnească gheșeft-urile unui ginere. Dacă în toate aceste e vre-o urmă de complot, cred că toți alegătorii pot fi acușați de această crimă.“

„Sunt acusat că am defraudat sume însemnate din banii publici. Ei voesc să mă desonoreze. Nu le va reuși. Îmi este ușor să le dovedesc, că n'am vėđut un singur ban din fondurile secrete. Totul a fost condus de șeful meu de cabinet întrucât privește plățile. Din contră nici un ministru nu s'a servit de

acele fonduri cu mai multă economie, cu mai multă prudență decât mine. Colegul meu dela afacerile străine scie ce folosuri am tras eu dintr'insele când cu afacerea Schnaebelle.“

„Se pretinde, că m'am servit de fondurile secrete pentru propaganda mea. Sunt oameni, care n'ar avē nici o reclamă fără bani, sunt alții, pe care reclama îi ia, îi acaperează și ei nici n'au măcar dreptul să se susțină ei“.

În privința legii privitoare la candidaturi multiple, generalul ăce, că viitoarea luptă va fi tot așa de viuă, precum a fost la Paris în timpul alegerii din Ianuarie. Se va vota pentru aceia, care reprezintă în mod absolut ideile sale.

CRONICĂ.

Camera advocațională din Timișoara aduce la cunoștință, că advocații: Dr. Eduard Dobrov din Timișoara, Dr. Alexandru Ilije din Verșet și Arpad Ocsvai din Lugoj s'au înscris în lista acelei camere.

Maghiarizări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Antonie Barrazzuol în „Baros“; Martin Neumann în „Klemen“; minorenul Ladislau Eisler în „Berényi“; vėduva lui Solomon Fisch în „Haldsz“; Alexandru Csepka în „Székely“; minorenii Alexandru și Carol Gramarics în „Gyarmati“; Iacob Goldfarb în „Fenyvesi“.

Calea ferată Homorod-Făgăraș-Sibiu. În ultimele ăile ale lui Iunie a avut loc trasarea politică a căii ferate vicinale Homorod-Făgăraș-Sibiu. Lucrările însă nu vor începe în curēnd. Causa e cestiunea financiară. Comitatul Făgărașului a hotărit crearea de acții fundamentale, și pentru acest scop a votat venitul de pe 50 ani al fondului pentru regularea drumurilor. Ministerul însă până acum n'a întărit această hotărire.

Industriali din Cluj la expoziția din Paris. Diarele clujene scriu, că vre-o 20 de industriali din Cluj vor pleca ăile aceste la Paris, ca să studieze expoziția. Speșele de călătorie se vor acoperi din venitul curat al unei petreceri arangiate în Cluj și prin oferte benevole.

Petrecere de vară. Inteligența română din Reghin și giur va arangia la 9 August st. n. în sala promenadei orașului o petrecere. Venitul curat este destinat pentru scopuri culturale. Prețul intrării de persoană 1 fl., de persoană în familie preste 2 membri câte 70 cr. Începutul la 7 ore p. m. Cu aceasta ocaziune se vor produce și jocurile străbune „Călugerul“ și „Bătuta“. Oferte marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale diaristică.

Afacerea Farkas. Alaltăieri a apărut pe neașteptate judele de instrucție în închisoarea unde stă Melchior Farkas. Din răspunsurile prime ale lui Farkas s'a vėđut, că el nici nu visează, că doamna „îmbrăcată în negru“ ar fi prinsă. Judele a întrebat pe Farkas, dacă în ăia tragerii la loterie a fost ori nu în Timișoara? Farkas a răspuns, că a fost, dar' n'a avut nici un scop anumit. Întrebat apoi, dacă cunoaște pe doamna îmbrăcată în negru, el a negat hotărit și cu sange rece. Atunci judele 'i-a ăis: „Ășadară susții că nu o cunoști pe vėduva Ferdinand Telkessy?“ La auzul numelui Telkessy, Farkas a tresărit îngălbinit, în urmă a ăis cu jumătate gura: „Ei, dacă am ajuns până acolo, o cunosc!“ El a spus apoi că o cunoaște de mai mulți ani, că 'i-a dat bani, că el a chie-mato la Timișoara și că el a îmbrăcat pe băiata ca băiat și a dus o în sală, presimțind că ea va fi norocoasă la tragerea numerilor. Aci judele 'l-a întrebat, că de unde scia băiata cum se face tragerea, cine a învețat-o să facă mișcările și apucăturile obișnuite? Farkas a rămas confus o clipă, apoi a răspuns, că a învețat-o. Farkas a fost trimis apoi îndērēt în închisoare. Contra lui s'a început de ieri cercetare criminală.

400 case arse. Se scrie din Pesta: Un îngrozitor incendiu a băntuit orașul Paks. Focul a isbucnit pe la 2 ore noaptea, și ajutat de vėnt s'a întins cu o repeziune înspăimēntătoare; 400 de case au ars cu desevărsire, așa că bieții oameni au rămas fără adăpost. Nu s'a putut scăpa nimic din foc. Cățiva oameni au perit în flăcări. O mulțime de copii lipsesc, și e sigur că au ars. O mulțime de animale domestice au perit.

O nefericire la deprinderile de arme. Se scrie din Kecskemet: Alaltăieri s'au ăținut aici deprinderile de arme ale unui regiment de honveđi. La rīnd era revolverul. Un voluntar din acest regiment se nēcăia înzadar cu revolverul, căci nu lua foc. Locotenentul Iosif Sárkány s'a apropiat atunci de voluntar și 'i-a arėtat cum să ămble cu revolverul. În acest moment arma s'a descărcat și Sárkány a căđut pe spate lovit de plumb în piept. Oficerul trage de moarte.

Castelul Meyerling. Schimbările și renovările ce se fac la castelul Meyerling urmează ăi de ăi și progresează mereu. Pe la mijlocul lui Octomvrie va avē loc sfințirea „mănăstirii Meyerling“ și îndată după sfințire se vor ăședa călugărițele în mănăstire.

Un cal fără călăreț a fost ieri seara între oarele 7 și 8 spaima publicului ce se plimba pe promenada de sub arini. Calul, înșelat cum se cade, fugia în galop dealungul promenăđii, făcēnd ca publicul să ferească și să

se pituleze pe după arborii de lângă apa Șvis. Abia în oraș a fost prins calul. Nu scim încă, dacă s'a dat ori nu de urma călărețului, pe care de sigur îl va fi trāntit calul în cutare șanț ori groapă.

Cestiunea moștenirii de tron în România. „Democrația“ scrie: M. S. regele a primit din partea A. S. R. marelui-duce de Mecklenburg Strelitz, a A. S. ducelui de Anhalt, a A. S. R. principelui regent al Braunschweig-uli, și a Alteței Sale ducelui de Saxa-Altenburg câte o scrisoare drept răspuns la notificarea ce li-s'a făcut decătră augustul nostru suveran, că principele Ferdinand, nepot al M. S. regelui, a fost desemnat, conform art. 83 al constituției, ca moștenitor presumptiv al coroanei și a primit titlul de Alteță Regală principe al României.

„Cugetările unei regine“. Cetim în „Românul“: „Opera „Les pensées d'une reine“ de Carmen Sylva, premiata de academia franceză, va fi tradusă în romănesce de Pană Pencovici.“ Aceste cugetări deja sunt traduse romănesce și publicate într'o revistă literară, nu în România, ci la noi, dincoace de munți.

Eminescu. Dl Jacob Negruzzi scrie o amintire despre Eminescu în „Convorbiri Literare“. Măne vom reproduce și noi în „Foiță“ această amintire.

Vasilie Alexandri — un meșter-ștric! În „Revista Olteană“ din Craiova a apărut un articol: „Vasilie Alexandri sau meșterul-direge-ștric și apărătorii sei“. N'am cetit articolul. Dar' scim ce infam poate să fie, când îl subserie Schwarzfeld. Idei încăl-cite, ca firele din barba unui Ovren, pedanterie, gust „ăgănesco“ în acel articol, — se vină dl Schwarzfeld să învețe pe Alexandri cum să vorbească și să scrie romănesce! Alexandri nu s'a apucat să învețe pe Schwarzfeld cum să 'și cetească și să 'și tălăcească legile Talmudului; cine e anume Schwarzfeld?

Institutul de bacteriologie al Drului Babeș. În gazetele de preste munți ăđăm, că o familie întreagă din județul Roman a fost adusă în capitală, spre a fi instalată în institutul bacteriologie al doctorului Babeș. Această familie a fost mușcată de un căne turbat.

Delegatul României la congresul meteorologic din Francia. ăđăm că dl Stefan C. Hepites, directorul institutului meteorologic din țeară, este însărcinat ca delegat din partea ministerului de agricultură, comerț, industrie și domenii, ca să asiste la congresele de climatologie, care vor avē loc în Paris, cu ocaziunea expozițiunii internaționale.

Reapărițiunea „Timpului“. Diarele din România spun, că la Octomvrie a. c. va reapăre diarul „Timpul“, care condus de un număr însemnat de tineri, va fi un organ pur conservator.

Pușcă nouă italiană. Se anunță, că la manufactura de arme dela Terni va începe în curēnd fabricarea unei pușci noue cu repetiție, cu 13 focuri, care se pot da în 20 de secunde printr'o simplă mișcare a obturatorului. Cartușele sunt puse la locul lor dintr'o dată, prin un încărcător automat. Calibrul acestei arme este puțin mai mic decăt acela al pușcii Wetterli.

Venitele taxei de intrare în turnul Eiffel. Se scrie din Paris, că numai ca taxe de intrare în turnul Eiffel s'au încasat până în 1 Iulie 1,899.860 franci 30 bani. Aceste rezultate întrec toate prevederile.

Un manifest al generalului Boulanger. Un manifest al generalului Boulanger, dat din Londra cu datul de 18 Iulie, ăce că legea în contra candidaturilor multiple e o jignire a sufragiului universal. Dar' acesta nu va împedeca națiunea de a face cunoscut voiața sa suverană ca cea dintēu și cea mai energică protestare în contra acestei violări a dreptului. Comitetul național a decis, ca candidatura generalului pentru consiliile generale sau de arondismente să fie pusă în 24 cantoane. Acest număr de 24 este irevocabil fixat de generalul Boulanger, spre a compromite majoritatea în consiliile generale. Generalul cere dela alegători să nu-l pună ca candidat decăt în cantoanele ce le va desemna, și refuză dinainte ori-ce candidatură în alte cantoane. Manifestul se termină prin aceste cuvinte: „Acest prim verdict al poporului va fi preludiul marelui triumf, care, — ori-ce ar face guvernăntii nostri, — e acum apropiat. Nu va trece mult, și banda, care desonorează țeara, noastră va fi fără rāilă înlăturată și pacea din lăuntru fiind în sfințit restabilită, Francia va pute să sprijinească pe guvernul seu. Trăească Francia! Trăească republica națională!“

Năvălirea lăcustelor. În Sudul Europei lăcustele fac devastările cele mai mari. Unui fabricant din Charlottenburg 'i-a venit idea să întrebunțeze lampa electrică rotundă pentru stăpirea acestor insecte păgubitoare, și anume aprindea multe lampe în grădina sa. Toate aceste insecte periau îndată ce se apropiu de focul lampei. Se scie, că aceste periculoase lăcuste au devastat în anul trecut aproape jumătate din Algeria. Autoritățile franceze au luat de astădăi mai multe mēsurile necesare pentru stăpirea lor. Partea feminină a lăcustei din Maroc (Stauronotus Marocanus) ouă aproape câte 30 de ouē, pe care le ține ascuse în nēșip. Autoritățile au căutat mai întēu să nimicească aceste cuibare. Numai în iarna trecută, — după raporturi oficiale, — s'au exterminat în departamentele Algir și Constantina preste 8 milioane

„Ia luce de săbioară,
„Ca să-ți fie soțioară.
„Când Arabul ne zăresce,
„Puținel tu 'mi-l jignesce,
„Cure-o neică de-l trāntesce!“
Gruia când așa-audă,
Tocmăi așa că-'mi făcea,
Lua albă rochioară,
Sub cea albă rochioară
Lua luce săbioară,
Ca să-'i fie soțioară, —
Și se facu govioară.
În oraș ei se băgau
Și odată urizau;
Arabul la prānd era
Și din gură-așa striga:
„Ce viteji s'au ridicat,
„De cu nuntă au plecat,
„Că eu poruncă am dat
„Nuntă să nu se mai facă,
„Până fete-or bētrāni,
„Cusiți albe-or împleți,
„De șele s'or gārbovi,
„Ca doar 'ăina oiū gāsī!“ —
Mai odată uriza,
Arabu-afară ieșia,
Dacă nuntăși-l vedeau,
Toți fuga odată dau,
Numai Gruia rămănea,
Că e albă govia!
Arabu când îl vedea,
Gāndia că era ăina.

De Gruia s'apropia
Și 'ncepea a-l pișura;
Dar' Gruia nu-l suferia,
Că nu e el govia,
Ci e Gruia lui Novac,
Lui Novac, lui moș Novac,
Care e puiț de drac!
El 'napoi că 'mi-se da,
Māna 'n rochie băga,
Săbioara că trăgea, —
Puținel pe-Arab jignia,
Cure-a Novac 'și-l trāntia
Și capul că îi tăia,
În Sabie îl lua
Și la ăina îl ducea,
Când ăina capul vedea,
Tare că se bucura,
La biserică mergea,
Cu Gruia se cununa —
Și 'napoi că se 'ntorceau,
Mare gostie făceau.
Săria în joc tot săltānd;
Cu lăutarii toți ăicēnd . . .

Pentru să se pomenească
La boeri, la domnia-voastră,
De povestea novăcească!

Din Bănat.

Culese de Avram Corcea.

lituri de ouă, totodată s'au adunat și 251 milioane de ouă. Din aceste ouă, ies în primăvară lăcustele, care în primele zile dela născerea lor n'au aripi și nu pot zbura. În acest stadiu, lăcustele au fost ucise cu milioanele. Alții întrebuințează apă clorotată amestecată cu var. Un alt vrășmaș al grănelor s'a mai descoperit a fi și un alt parazit foarte periculos, care a început a năvăli în număr considerabil prin anul 1884. Acest insect e de color verde frumoasă, în lungime de 11—16 m.m., larvele strălucitoare și de culoare galben-verde, cu pete albe pe pantece.

Holera în Germania. „Telegraphul” scrie, că guvernul rusesc a dispus ca să se înființeze grabnic carantină în Odessa pentru toate proveniențele din Germania. „Din sorginte demnă de toată încrederea”, scrie „Odeski Wiestnik” Nr. 179, „ni-se comunică, că la Berlin a izbucnit holera. Au murit peste o mie de persoane. Guvernul german ascunde adevărul”. Dăm această scire sub toată rezerva.

Pete în soare. S'a observat de mult timp încoace o pată mare în soare. Această pată se află situată pe partea sudică a emisferei și are un simț înțunecos, care produce o umbră în formă circulară. Prin spectroscop, acest simț apare roșu și e produs de hidrogen, părțile și dungile puțin mai deschise sunt formate din magneziu și natriu. Această pată e atât de mare, că ar pute cuprinde întreaga noastră sferă.

„Asociațiunea transilvană”.

Nr. 164/1889.

Proces verbal

al comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, luat în ședința dela 3 Iulie n. 1889.

Președinte: G. Baritiu. Membrii prezenți: Ilie Macellariu; P. Cosma; Ios. St. Siulutu; Ioan Hannia; Z. Boiu; Ioan Popescu.

Secretar: Dr. I. Crișan.

Nr. 57. Arsenie Suciu din Pintie se roagă să se contere fiului seu Vasile, uenic de fărârie, un ajutor pentru de a-și pute continua meseria. (Ex. Nr. 138/1888).

— Nefind vacant nici unul din ajutoarele menite pentru învățecii de meserii, cererii de față nu se poate satisface. Se îndrumă însă petentul la concursul ce se vor escrie la timpul seu din partea comitetului, conform concluderilor care se vor lua decătră viitoarea adunare generală din August a. c.

Nr. 58. Se prezentează hârtia înaltului minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică dt. 12 Maiu a. c. Nr. 6364, cuprinzând dispozițiuni speciale relativ la primirea elevilor dela școalele medii în școalele civile. (Ex. Nr. 140/1889).

— Se transpune spre scire direcțiunii dela școala „Asociațiunii”.

Nr. 59. Se prezentează hârtia direcțiunii despărțământului XII. (Dej) al „Asociațiunii” dt. 13 August 1888, prin care se subșterne protocolul adunării generale a despărțământului, ținută la 30 August 1888 în Iclanda-mare, nu însă și suma încassată de pe la membrii „Asociațiunii” în numita adunare, din care cauză a trebuit să se amâne revizuirea protocolului.

La repetițe provocări, a subșternut în fine numita direcțiune prin hârtia dt. 8 Iunie a. c. Nr. 3 și suma de 48 fl. v., a încassată la adunare dela membrii vechi și noi, precum și următoarele acte:

- protocolul subcomitetului dt. 13 Octomvrie 1888;
- raportul direcțiunii dt. 23 Decemvrie 1888;
- protocolul subcomitetului dela 26 Iunie a. c. și
- registru membrilor din despărțământ.

Direcțiunea seusă întârzierea cu procederea comitetului filial din Iclanda-mare cu morbul îndelungat al directorului și cu neînțelegerea cassarului, dlui Dr. I. Farcaș.

Din protocolul adunării generale se vede:

1. că s'a încassat dela membrii ordinari vechi și noi și dela membrii ajutători suma de 69 fl. 5 cr.;
2. că s'a ales de cassar dl. Dr. I. Farcaș, candidat de avocat;
3. că s'a statorit budgetul pro 1888 cu ieșite în suma de 50 fl. v. a. și anume:
 - a) ca spese de cancelarie, postport, tipărituri, călătorie la adunarea generală 20 fl.;
 - b) pentru două ajutoare a 10 fl. pentru învățecii de meserii 20 fl.;
 - c) pentru susținerea bibliotecii 10 fl.;
 - d) adunarea generală proximă să se țină în Dej, terminul având a fi fixat de subcomitet.
5. că s'a propus, ca despărțământul Gherla să fie contopit în cel din Dej;
6. că s'a insinuat 3 disertațiuni:
 - a) „Despre poesia populară”, de Petru Murășan Sireganul;
 - b) „Despre învățământ la noi, privit în rezultatele actuale”, de Petru Petrișor, cleric din Sasca;
 - c) „Familia la diferite popoare”, de Aug. Paul, student în teologie și filosofie.

Cele de sub b) și c) s'au cetit în adunare, cea de sub a) a rămas să fie publicată în foaia „Asociațiunii”.

Din protocolul subcomitetului dela 26 Maiu a. c. se vede, că în locul dlui Dr. I. Farcaș, care nu s'a interesat de lucru și nici membru al „Asociațiunii” nu este, după ce nu 'și-a plătit taxa, s'a substituit în oficiul de cassar al despărțământului în mod provisor până la proxima adunare generală domnul Dr. G. Tripon, candidat de avocat.

Se constată, că pe cale presială s'a adevărit primirea sumei de 48 fl. v. a., subșternută, după cum s'a arătat mai sus, din partea direcțiunii despărțământului de sub întrebare. (Ex. Nr. 328/1888 și 142/1889).

— Cuprinsul protocoloalelor subșternute servește spre sciință cu aceea:

a) ca direcțiunea să deslușească, cum crede că se va pute acoperi suma de 50 fl. prelinată ca ieșite pro 1888, după ce banii reținuți din suma încassată la adunarea din Iclanda-mare nici pe departe nu ajung spre a o egala;

b) că membrii noi vor primi diplomele numai după ce vor fi obținut aprobarea adunării generale a „Asociațiunii”;

c) ca în ceea ce privește proiectata contopire a despărțământului Gherla cu despărțământul Dej, afacerea se ține, având a se urma întocmai ca până acum, până se va stabili definitiv noua arondare a despărțământelor „Asociațiunii” proiectată din partea acestui comitet;

d) ca substituirea făcută în oficiul de cassar se încuviințează.

(Va urma.)

VARIETĂȚI.

(Expoziția măgarilor.) O expoziție curioasă s'a făcut la Londra.

Toți măgarii cei mai frumoși din regatul-unit au fost arătați publicului vizitator. Ei erau puși să facă exerciții din cele mai complicate.

Privelisea era în adevăr ciudată.

Cele mai frumoase meșteșuguri le-a făcut un biet moșneag de măgar, care se dăce că e de 100 de ani; el a fost vândut cu lei 37.05.

Un măgar mai tânăr, de o culoare aproape cenușie, a fost vândut cu 2500 lei.

Din public.*)

Convocare.

Adunarea despărțământului al XII-lea al „Asociațiunii transilvane” se va ține în Dej la 18 August 1889 st. n., la care se invită toți membrii și alți părținitori ai „Asociațiunii” de a lua parte în număr cât de însemnat. — Dela comitetul despărțământului.

Dej, la 21 Iulie 1889.

Petru Muresianu, Aug. Muntean, secretar, director.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

POSTA ULTIMĂ.

Gratz, 23 Iulie n. Toți lucrătorii dela minele de cărbuni din Sagor s'au pus în grevă.

Belgrad, 23 Iulie n. Din Branjskalanja se împărțasesc, că regentul Ristici a avut un atac de apoplexie.

Redactorul dela diarul „Malinovini”, Theodorovics, a fost condamnat la un arest de treideci zile pentru vătămarea autorităților.

Londra, 23 Iulie n. Într'o circulară către reprezentanții ei din străinătate, Poarta a declarat, că ea menține politica ei de neutralitate.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Viena, 24 Iulie n. Relativ la împărțirea despre aplicarea de instructori austro-ungari în armata bulgară, în cererile normative de aici nu se scie nimic.

Berlin, 24 Iulie n. (Scirea diarului „Kreuzzeitung”). Țarul vine pe uscat la Berlin în 22 a lunii viitoare. Calea ferată prusiană de Ost a luat deja dispozițiunile de lipsă.

Berlin, 24 Iulie n. Se vorbește, că în cercurile diplomatice nu se crede, că Țarul ar veni la Berlin.

Ministrul de război de mai înainte Bronsart a asigurat într'un toast, că temerile de război sunt neîntemeiate.

Bibliografie.

„Convorbiri Literare.” Apare la 1-a a fiecărei luni în Bucuresci. Anul XXIII. Director: Iacob Negruzzi. Direcția: Strada-Română 25. Editura și administrația stabilită: mentului grafic Socce & Teclu, Strada Berzii 96. Nr. 4. Sumar:

I. Negruzzi. — Eminescu.

I. Bogdan. — Analisă despre introducerea limbii slave în biserica română.

Grig. — Din vieța sfinților. Sora Ana, novelă.

G. Crăiniceanu. — Nomenclatura româno-latină.

Cervantes. — Don Quijote de la Mancha, trad. de S. G. Vărgolici, urmare.

Duiliu Zamfirescu. — Plecată cu capul; în tăcere din odaie, poesii.

T. Robeanu. — Tu palidă și tristă floare, poesie.

Bibliografie. Corespondență.

„Revista Olteană” din Craiova, Nr. 4. Sumarul acestui număr:

Traian Demetrescu. M-me L. Ackermann.

G. D. Pencioiu. Poesii după Heine.

M. Stăureanu. Din literatura generală, după Brandes.

M. Schwarzfild. Vasile Alexandri sau meșterul-drege-ștrică și apărătorii sei.

Traian Demetrescu: Lui Eminescu, poesie.

G. D. Pencioiu. Tarifa autonomă și apărătorii ei.

Mihail Eminescu: Sărmanul Dionis, novelă.

P. S. } Resumate.

M. C. }

Redacțiunea: Necrolog.

N. Rădulescu: M-me L. Ackermann, portret.

Extrase din „Budapesti Közlöny”.

Licitațiuni:

— 12 August st. n. a. c. imobilele lui Ioan Sier în comuna Dolaț decătră judecătoria cerc. din Madoș.

— 7 Septemvrie st. n. a. c. imobilele lui Paul Csajnyik decătră tribunalul reg. din Bichiș-Giula.

— 31 Iulie st. n. a. c. mobilele lui Iuliu Weltkugel în com. Butin decătră exec. jud. din Detta.

— 2 August st. n. a. c. imobilele lui David Székely în com. Sz.-Kövesd decătră trib. reg. din Zelau.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile:

— la rămasul după Andrei Lutsch și Mihail Miuth (din Gârbova), la trib. reg. din Sibiu;

— la rămasul după Mihail Fodor (din Szeghalom) și Mihail Hegyi (din Oroshaz) la trib. reg. din Bichiș-Giula;

Posturi vacante:

— Un post de magistrat postal în Iváncsa (ett. Fejér) prelungă 100 fl. cauțiune; remunerațiune 150 fl., pașale 40 fl. și ca anmanuare 12 fl. A se adresa la direcțiunea postală în Sopron.

— Un post de servitor adj. la judecătoria cerc. din Beccherecul-mare. A se adresa în patru săptămâni la autoritățile competente;

— Un post de executor la judecătoria cerc. din Câmpeni. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

Căalendarul zilei.

13/25 Iulie.

Iulian: Gavril.

Gregorian: Iacob.

Soarele: răsare 4.18, apune 7.50.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 24 Iulie, 6 oare dimineța.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 724.4)	Diferența din prezius	Temperatura după Celsius	Maximul de temperatură	Direcția vântului
724.6	-0.4	+18.6	+30.2 +17.1	S

Din țeară, 22 Iulie, 7 oare dimineța.

Stațiunile:	Presiun. atmosf. în mm.	Tempera- tura Celsius	Vântul direcția tăria
Budapesta . . .	763	+20.0	SV 2
Sătmar . . .	763	+19.8	S 1
Cluj . . .	765	+19.4	SO 1
Orșova . . .	764	+19.8	S 1
Timișoara . . .	762	+22.8	V 3
Arad . . .	762	+20.9	N 1
Panciova . . .	763	+20.8	—

Sosiți în Sibiu.

La 24 Iulie n.

Hotel „Neurhrer”. Doneschi, Hristescu și Glumcu cu soțiile, toți privatieri din Slatina. A. Deutsch din Budapesta și A. Singer din Viena, comercianți. N. Napoli, privatier din Viena.

Hotel „Imperatul Romanilor”. Rud. Vossler, comerciant din Budapesta. Iuliu Louveur, căpitan din Abrud. L. Thot, controlor de dare din Zombor.

Economie.

Reforma camerelor comerciale și industriale. Ministerul r. u. de comerț a adresat o circulară tuturor camerelor comerciale și industriale din țeară, mai departe tuturor reuniunilor de industrie, în care circulară convoacă o anchetă în cestiunea reformării camerelor comerciale și industriale, mai departe cestiunea schimbării legii asupra favorului de stat al fabricilor, apoi cestiunea despre propagarea produselor noastre industriale în țeară și în urmă cestiunea îmbunătățirii comerțului unguresc în străinătate.

Ministrul roagă în circulară pe toate camerele industriale și comerciale, apoi pe toate reuniunile industriale, ca ele să aleagă și să trimită reprezentanți la ancheta care se va ține în Budapesta, în localitățile ministerului de agricultură, comerț și industrie, în ziua de 5 Octomvrie a. c.

Întrebările care vor avea să fie desbătute în această conferință vor fi în resumat următoarele:

1. Este de lipsă oare, ca paragraful de lege VI din 1868, care tratează despre organizația camerelor comerciale, să se schimbe? Dacă este lipsă, atunci cum să se schimbe, în ce direcțiune?

2. În ce mod s'ar pute asigura și aduce la prosperitate consumul produselor noastre industriale în propria noastră țeară?

3. Care ar fi anume dispozițiunea ce ar trebui să se iee în privința propagării și ridicării pe o treaptă mai înaltă a produselor noastre industriale; apoi cum s'ar pute încetăni unele ramuri singuratic de industrie, cum s'ar pute da preste tot o activitate mai extinsă industriei noastre?

4. Care sunt vederile și dorințele camerelor în privința comerțului extern al nostru?

Expoziție industrială în Bucuresci.

Într'unul din zilele bucurescene aflăm următoarea notiță interesantă:

E vorba de a se face la anul viitor în Bucuresci o expozițiune de produse agricole și industriale ale țărilor balcanice.

Comunicațiunea Dobrogei.

Pentru înaintarea și dezvoltarea intereselor comerciale în Dobrogea, guvernul României a făcut mult, cu toate aceste însă n'a făcut nici pe departe deajuns.

Lucrul cel mai de căpetenie ar fi fost legarea Dobrogei mai strins de România prin un pod peste Dunăre. Comunicațiunea ar câștiga foarte mult prin ridicarea acestui pod, comerțul ar lua deodată un avânt mai puternic decât cum îl are acum. Transportul pe vapoare e și mai anevoios și mai scump; comercianții mai mari pot risca prețuri de transport, dar' comercianții mai mici sunt mai strimțorați. Un pod peste Dunăre însă ar da avantagii enorme comerțului. Aflăm acum, că în Constanța camera de comerț a ținut în ziua de 7 Iulie o întrunire privitoare la cestiunea construirii podului peste Dunăre.

Hotărîrea luată în unanimitate este următoarea: A se trimite o comisiune specială la Bucuresci, pentru a remite regelui o petițiune iscălită de toți comercianții din Dobrogea, privitoare la podul în cestiune.

Boale epidemice în România.

În mai multe părți din județul Putna băntue mai multe boale epidemice; așa în comunele Movilița, Diocheși, Bărsăci și Soveja există variolă, ear în comuna Jariște tusa conclusivă; și în comuna Costienii angină-diferică.

Prețul mărfurilor.

Plata din Sibiu, 23 Iulie. Grâu hectolitru 76—82 chilo fl. 4.60 până fl. 5.40, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 3.40 până fl. 4.20, secăra 70 până 75 chilo fl. 3.10 până fl. 3.60, orz 62 până 66 chilo fl. — până fl. —, ovă 42 până 50 chilo fl. 2.90 până fl. 3.50, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 3.90 până fl. 4.30, melaui 78 până 82 chilo fl. 3.50 până fl. 4.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.20 până fl. 1.40, semăntă de căneapă 48 până 50 chilo fl. 3.— până fl. 3.50, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, lintea 78 până 82 chilo fl. 9.— până fl. 10.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, păsat de grâu 100 chilo fl. 14.— până fl. 16.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 9.—, alăina 100 chilo fl. 55.— până fl. 56.—, unsoarea de porc fl. 20.— până fl. 60.—, sebu brut fl. 18.—, lumini de sebu. fl. 35.— până fl. 36.—, săpunul fl. 20.— până fl. 24.—, fân 100 chilo fl. 1.10 până fl. 1.50, căneapă fl. 80.— până fl. 92.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 2.50 până fl. 3.—, spirital p. 100 l. % 52 până 55 cr., carnea de viț chilo 40 cr., carnea de vițel 28 până 36 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbec 24 până 28 cr., ouă cu 10 16 până 18 cr.

Țirgul de râmători în Steinbruch. În 22 Iulie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 45.— cr. până 45 1/2 cr., unguresci grei, tineri 47.— cr. până 48 1/2 cr., de mijloc 46.— cr. până 47 1/2 cr., ușori 44.— cr., până 45.— cr., marfă țărănească, grea — cr., până — cr., de mijloc 44.— cr., până 54 1/2 cr., ușoară 42.— cr. până 45 1/2 cr., comănesci, de Bakony grei 43.— cr. până 45 1/2 cr., transito, de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr., până — cr., transito sârbesci grei — cr. până — cr., transito de mijloc 47.— cr., până 48.— cr., transito ușori 46 cr. până 47 1/2 cr., îngrășăți cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapestadel 22 Iulie 1889.

Săminte	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până
Grâu				
Bănățeneș, nou	—	—	—	—
Grâu dela Tisa	—	8 15	8 35	—
Grâu de Pesta	—	8 10	8 20	—
Grâu de Alba-regală	—	8 15	8 25	—
Grâu de Bácska	—	6 90	7.—	—
Unguresc de Nord	—	6 75	7.—	—
Săminte, vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până	
Secară	—	70—72	6 40	6 45
Orz	Nutreț de vinars de bere	60—62	5 70	6 30
—	—	62—64	6 30	7 10
Ovă	—	64—66	7 35	8 50
Cucuruz (porumb)	bănăț., de altsoiu	39—41	5 25	5 70
—	—	75	4 45	4 65
—	—	73	4 70	4 75
Hrișcă	—	—	5 40	5 75
Grâu	de primă, de toam. Iul. Aug. Main-Iun. de toam. de primă.	8 27	8 31	
Cucuruz	—	7 23	7 25	
Ovă	—	4 81	4 83	
—	—	5 30	5 41	
Produse diverse	Soiul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până	
Sem. de trif.	Lucernă ungurescă	52.—	56.—	
—	franceză	—	—	
—	italiană	—	—	
Oleu de rap.	roșie rafinat	52.—	56.—	
Oleu de in	—	36.—	38.—	
Uns. de porc	dela Pesta	64.50	65.—	
Slănină	dela țeară sventată	53.—	54.—	
—	afumată	59.—	60.50	
Său	—	56.—	57.—	
Prune	din Bosnia, în buți	38.50	34.50	
Lictar	din Sârbia, în saci	10 25	18 50	
—	slavon, nou	16.50	16.75	
Nuci	bănățeneș	16.—	16.25	
Gogoși	din Ungaria	—	—	

Concurs. [750] 1-3

Am doi copii, unul de 8 și unul de 9 ani, și o copilă de 7 ani, care au frecuat școalele comunale 3 ani cu succes bun.

Am lipsă de un instructor, profesor diplomat, să-mi instruiască toți trei copii, eără cu deosebire pe cei doi ficioși să-i instruiască și califice în limba germană, maghiară, franceză și română, spre a pute fi primiți în I-a clasă gimnazială la un gimnasiu german.

Concurenții să se adreseze la persoana mea cu documentele de calificare, ocupăciunea de până acum și testimoniu de purtare morală, până în **1 August a. c.**, care voesc a primi pentru osteneala de un an un salariu de 500 fl. v., a cost și cuartir în superedificatul familiar.

Tulgheș, în 15 Iulie 1889.

Augustin Dobreanu,

comer. în Tulgheș.

(Comitatul Ciuc, cercul Tölgyes).

Nr. 628/1889.

a. f. sc. e. d.

[749] 3-3

Concurs.

Acei îndreptățiți, care ar dori să capete din fondul central de stipendii din districtul Năsăud vre-un stipendiu ori ajutor pro 1889/90 cu începutul dela 1 Septembrie 1889, pentru-ca să studieze la vre-o facultate înaltă, la academie, la preparandie, la școala de cadeți etc., ori să învețe ceva măiestrie, se avisează prin aceasta, că pentru acest scop au să-și înainteze suplicii la comisiunea administratoare de fondurile centrale școlare și de stipendii din districtul Năsăud până inclusive la **10 August st. nou 1889.**

Fiecare suplică din nou trebuie să fie provădută cu:

- adeverință despre competența comunală;
- carte de botez;
- testimoniu medical;
- testimoniu școlastic după-cum cere legea pentru a fi primit cineva la respectiva școală ori măiestrie, — eără suplicanții la meserii trebuie să

producă și contractul încheiat cu măiestrii înaintea autorității industriale prescrite în lege;

- testimoniu despre starea materială a părinților.

Afară de aceste fiecare suplicant are să se declare în suplică, că are ori nu are vre-un alt stipendiu ori ajutor, și dacă are, cât de mare e; eără suplicanții pentru ori-ce categorie de școale, adevă afără de suplicanții pentru meserii, au să arete și locul unde doresc a studia.

Stipendiu ori ajutor se poate cere în aceeași suplică în mod eventual și la o a doua etc. școală ori măiestrie.

Suplicile din nou ce nu vor intra până la terminul statorit mai sus și nu vor fi ajustate cu toate documentele și datele cerute în acest concurs, nu se vor considera.

Dela comisiunea administratoare de fondurile centrale școlare și de stipendii din districtul Năsăud.

Năsăud, la 7 Iulie 1889.

Președinte:

Ioan Ciocan.

Secretar:

Dr. Larionessi.

Lăttam

Beszterce, 7/14 1889.

Bánffy,

főispán, királyi biztos.

Nu e medicament secret!

De 12 ani s'a dovedit ca cel mai bun!

Uleul de urechi

al medicului-superior de stab

Dr. G. Schmidt

vindecă iute și radical surdita temporară, curgerea urechilor, junghiu-rile din urechi, chiar și în casurile cele mai vechi și mai cerbicoase. Molestul țiut al urechilor și auțul greu se vindecă numai decât, după-cum dovedesc mii de ateste originale. — Prețul unui flacon cu instrucțiunea întrebunțării fl. 2. — Se capătă în farmaciile cele mai renumite. — În farmacia lui C. Haubner, Viena, I. Am Hofe Nr. 6. În Agram la farmacistul Ed. de Tomay. [732] 16

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Cisdădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30** cr. sau **60** bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Piperuș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărătnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstăm de mamă.** Legenda populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60** cr. sau **1** leu **20** bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nuscul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbișanu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teliuș					Teliuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren mixt		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren mixt	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren mixt	Tren de persoane	Tren mixt		Tren mixt					
Viena	11.—	8.—			București		4.40	7.30	†	Viena		11.—	3.40	Teliuș		11.24	3.—	1.42	Copșa mică			2.05	4.35	
Budapesta	8.31	2.—	3.10	6.10	Predeal		9.12	1.14	5.3	Budapesta		7.40	9.30	Alba-Iulia		11.59	3.34	2.32	Șeica mare			2.38	5.05	
Szolnok	11.20	4.05	7.22	9.28	Timiș		9.41	1.45	6.22	Szolnok		10.42	12.38	Vințul de jos		12.30	4.10		Loamneș			3.22	5.46	
P. Ladány	2.22	5.46	5.52	11.38	Brașov	{	—	10.17	2.32	7.28	Arad	{	3.58	5.36	Șibot		1.01	4.43	Ocna		8.—	3.46	6.17	
Oradea-mare	{	4.18	7.01	8.46	Feldioara	{	4.54	7.07	†	Comuniță numai în fiecare Vineri.		2.17	4.29	6.06	Orăștia		1.32	5.13	Sibiu			4.18	6.40	
Vărad-Velenceze			7.11	9.18	Apatia	{	5.37	7.44		Glogovaț		2.37	4.41	6.18	Simeria (Piski)		2.08	5.47						
Fugyi-Vásárhely				9.27	Ágostonfalva	{	6.15	8.09		Gyorok		3.37	5.05	6.43	Deva		2.52	6.27			2.80	9.10	9.50	
Mező-Telek				9.44	Homorod	{	6.43	8.29		Pauliș		4.05	5.17	6.55	Branișca		3.23	6.54			3.04	9.37	10.14	
Rév			7.41	10.21	Hașfalău	{	7.31	9.07		Radna-Lipova		4.27	5.38	7.14	Ilia		3.55	7.20				10.05	10.40	
Bratca			8.16	11.38	Sighișoara	{	9.09	10.34		Conop			6.05	7.46	Gurasada		4.08	7.32				10.40	11.10	
Bucia				12.76	Elisabetopol	{	9.33	10.20		Bézaava			6.23	7.57	Zam		4.44	8.03						
Ciucia				12.54	Medias	{	10.02	11.09		Soborșin			7.20	8.42	Soborșin		5.30	8.38						
Huedin			9.05	1.57	Copșa mică	{	11.04	11.36		Zam			7.55	9.11	Conop		6.27	9.27						
Stana			9.35	3.11	Mickasasa	{	11.24	11.19		Gurasada			8.26	9.39	Radna-Lipova		6.47	9.46						
Aghiriș				3.40	Blaj	{	11.39	11.59		Ilia			8.47	9.55	Pauliș		7.28	10.20	5.35					
Ghirbău				4.15	Crăciunel	{	12.15	12.15		Branișca			9.11	10.18	Gyorok		7.43	10.34	6.01					
Nădășel				4.58	Teliuș	{	11.57	12.43		Deva			9.42	10.37	Glogovaț		7.59	10.50	6.44					
Ciuj	{		10.35	5.26	Áiud	{	12.45	12.55		Simeria (Piski)			9.59	10.53	Simeria (Piski)		8.28	11.16	7.25					
Apahida	{	11.02			Uioara	{	1.13	1.07		Orăștia			11.—	11.39	Arad	{	8.42	11.30	7.44					
Ghirbău	{	11.28			Cucerdea	{	2.18	2.11		Șibot			11.29	12.01	Szolnok	{	9.20	12.05						
Cucerdea	{	12.44			Apahida	{	2.48	2.33		Vințul de jos			12.02	12.29	Budapesta	{	2.21	5.10						
Uioara	{	1.27			Ciuj	{	2.56	2.40		Alba-Iulia		8.55	12.19	12.45	Viena	{	6.—	8.15						
Vințul de sus	{	1.34			Nădășel	{	3.14	2.46		Teliuș		9.54	1.06	1.24		1.40	6.05							
Áiud	{	2.07			Ghirbău	{	5.56	5.08																
Teliuș	{	2.26			Blaj	{	6.45	5.32	8.—															
Crăciunel	{	3.11			Mickasasa	{	7.06		8.86															
Blaj	{	3.24			Copșa mică	{	7.22		9.02															
Medias	{	3.54			Medias	{	7.37	6.11	9.32															
Elisabetopol	{	4.09			Hașfalău	{	8.08		10.11															
Sighișoara	{	4.39			Huedin	{	8.24	6.43	10.51															
H. falău	{	5.11			Ciucia	{	9.04	7.12	12.16															
Homorod	{	5.45			Bucia	{	9.20		12.50															
Ágostonfalva	{	6.12			Bratca	{	9.37		1.19															
Apatia	{	7.32			Rév	{	9.55	7.51	2.—															
Feldioara	{	8.17			Mező-Telek	{	10.20	8.17	3.04															
Brașov	{	8.37			Fugyi Vásárhely	{	10.47		3.36															
Timiș	{	9.06			Vărad-Velenceze	{	10.57		3.52															
Predeal	{	9.45			Oradea-mare	{	11.04	8.42	4.08															
București	{	1.55	5.32		P. Ladány	{	11.19	8.47	10.50															
		2.53	6.15		Szolnok	{	1.19	10.08	1.33	7.30														
		3.28	6.47		Budapesta	{	3.81	11.51	3.29	11.51														
		9.35	11.50		Viena	{	6.30	1.55	7.45	9.56														
							1.40	7.15	6.05															

Murăș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murăș-Ludoș					Sighișoară—Odorheiu					Odorheiu—Sighișoară					Uniedoară—Simeria (Piski)				
Murăș-Ludoș				4.30	Bistrița				8.—	Sighișoară				6.05	Odorheiu			6.—	Uniedoară				9.30	
Tagu-Budatelic				7.27	Tagu-Budatelic				6.49	Odorheiu				9.12				8.56	Cerna				9.66	
Bistrița				11.—	Murăș-Ludoș				9.36										Simeria (Piski)				10.15	

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

Nota: Numerii încaudrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu, sub responsabilitatea lui Michal Gerula.